

Marknad
Ulrika Formgren

2016-03-17

MINNESANTECKNINGAR

Elmarknadsrådets möte 2016-03-08

Närvarande

Stefan Braun, Bixia
Martin Brink, Göteborg Energi
Johan Leymann, Energimarknadsinspektionen
Torbjörn Forsberg, EON
Linda Brant, EON Elnät Sverige
Jan-Ola Silver, Fortum
Pär Erik Petrusson, Jämtkraft
Rickard Nilsson, Nord Pool Spot
Magnus Thorstensson, Svensk Energi (t o m punkt 7)
Lars Johansson, Trafikverket (från punkt 5)
Set Persson, Vattenfall AB

Ulla Sandborgh, Svenska kraftnät, ordförande
Ulrika Formgren, Svenska kraftnät, sekreterare
Thomas Tagesson, Svenska kraftnät
Tania Pinzon, Svenska kraftnät
Jenny Lagerquist, Svenska kraftnät (delar av dagen)
Rose Sargant, Svenska kraftnät (delar av dagen)
Erik Svensson, Svenska kraftnät (delar av dagen)
Pär Lydén, Svenska kraftnät (punkt 5)
Lennart Rosengren, Svenska kraftnät (punkt 6)
Rebecca Nilsson, Svenska kraftnät (punkt 8)
Marcus Karlsson, Svenska kraftnät (punkt 10)
Niklas Kallin, Svenska kraftnät (punkt 11)

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 08 475 80 00
FAX 08 475 89 50

Christina Simón, Svenska kraftnät (punkt 12)

Erik Forsén, Svenska kraftnät (punkt13)

Frånvarande

Fredrik Lind, Bergen Energi

Johan Schönström, BillerudKorsnäs

Mia Hansson, Energi Försäljning Sverige

Stig Åhman, Nord Pool Spot

Tomas Hirsch, SSAB EMEA

Daniel Nordgren, Vattenfall AB

1 Dagordningen fastställs

Torbjörn Forsberg hade ett par frågor som beslutades adresseras under befintliga punkter i dagordningen, som därmed fastställdes.

2 Föregående mötesanteckningar

Inga kommentarer.

3 Balansansvarsavtalet

Jenny Lagerquist informerade om status i översynen av balansansvarsavtalet, se bilaga 1. När det gäller översynen av det nya balansansvarsavtal som ska gälla när NBS driftsätts så är nästa steg att Svenska kraftnät skickar ut bemötande av inkomna remissvar. Under våren kommer sedan det slutliga avtalet att skickas ut för underskrifter. Gällande det befintliga balansansvarsavtalet så kommer den ändrade deadline för produktionsförflyttningar, som formulerades felaktigt i avtalet, att hanteras kortsiktigt genom en särskild överenskommelse med berörda balansansvariga, för att sedan arbetas in i balansansvarsavtalet i samband med nästkommande reguljära översyn och

remissomgång. Behov av en sådan reguljär översyn har identifierats. Tidplan för detta arbete kommer längre fram.

4 Workshop om vissa balansfrågor

Jenny Lagerquist berättade att tillräckligt med underlag inkommit från aktörerna och att en workshop därför kommer att hållas i juni 2016, se bilaga 1. Syftet är att ge aktörerna möjlighet att framföra sina synpunkter på nuvarande regelverk i vissa balansfrågor.

5 Status i Europeiska nätkoder inom Marknad

CACM

Rose Sargant informerade om CACM-koden, och några viktiga beståndsdelar i denna: konkurrens mellan börser, gemensamma kapacitetsberäkningsmetoder samt gemensam dagen före- och intradagkoppling, se bilaga 1. Sargant informerade om att gemensamma metoder kommer att tas fram på olika nivåer för olika frågor – av alla TSO:er, av alla NEMO:s (börser), av alla TSO:er inom en kapacitetsberäkningsregion (CCR), samt bilateralt mellan TSO:er. När det gäller beslut om kapacitetsberäkningsregionerna så ligger TSO:ernas förslag nu hos tillsynsmyndigheterna för godkännande. Johan Leymann informerade om att beslutsprocessen hos NRA:erna just nu är blockerad på grund av oenighet i en gränsdragningsfråga (Tysk-Österrikiska gränsen). TSO:ernas arbete inom CCR:erna har redan startat trots osäkerhet i godkännandena. Alla TSO:er ska också ta fram metod för en gemensam nätmodell och tillhandahållande av produktions- och lastdata. Konsultationen för detta har precis avslutats – Magnus Torstensson uttryckte att det var kort konsultationstid för så mycket information. Metoder för att hantera flera börser ska tas fram av TSO:erna på bilateral basis. Ett arbete med detta har startat i Norden med anledning av att EPEX meddelat att man avser erbjuda tjänster i de Nordiska länderna.

RSCI

Erik Svensson informerade om etableringen av en RSCI, Regional Security Coordination Initiative, i Norden, se bilaga 1. En RSCI ska ansvara för en gemensam nätmodell (CGM), kapacitetsberäkning (CCC), säkerhetsanalys, analys av regional tillräcklighet (balanseringsförmåga) samt avbrottskoordinering. Förberedelsearbetet i Norden har börjat, bland annat har det beslutats att kontoret kommer att placeras i Köpenhamn. Svensson informerade om tidplanen för det fortsatta arbetet. En diskussion följde om mängden data som planeras inhämtas enligt CACM, genom rapportering från marknaden, där synpunkter framfördes att det kan bli kostsamt, särskilt för den sista andelen rapportering som ska upprättas. Det framfördes också oro över risken för dubbelrapportering i förhållande till kraven i transparensförordningen. Ulrika Formgren svarade att det sistnämnda är en problematik som har lyfts fram i det europeiska arbetet.

Balanskoden – Finer Time resolution, COBA

Pär Lydén informerade om status i de projekt som relaterar till den kommande balanskoden, se bilaga 1. När det gäller implementering av balanskoden så finns ett liggande förslag av ACER på 15 minuters avräkningsperiod, vilket nu är föremål för konsultation och en cost benefit analys. Resultatet från CBA väntas i april. Parallellt med det europeiska arbetet pågår ett nordiskt projekt, Finer Time Resolution (FTR) som hanterar frågan om kortare avräkningsperiod ur ett nordiskt perspektiv. Projektet kommer att arbeta fram och utvärdera olika implementeringsalternativ. Pär poängterade att förändringarna inte kommer att innebära att alla slutkunder ska mätas med 15 minuters upplösning – detta är inte en mättningsreform, utan handlar om var den balansansvariges ansvar ska ligga. Torbjörn Forsberg frågade hur produktion är tänkt att hanteras. Lydén svarade att det är troligt att den produktion som idag timavräknas (största delen av produktionen) troligen kommer att avräknas med 15 minuters upplösning. Regler för mätning fastställs i mätföreskrifterna, av Energimarknadsinspektionen. I november 2016 väntas ett nordiskt förslag från FTR. Kopplingen till tidsupplösningen för börshandeln togs upp, och Rickard Nilsson konstaterade att det troligaste är att tidsupplösningen på handelssidan faller ut när behoven är tydliggjorda utifrån balansavräkningen.

Balanskoden ställer också krav på utvecklad integration i syfte att främja utbytet av regelkraft. I ett första steg sker detta regionalt, i så kallade koordinerade balansområden (CoBA). De nordiska TSO:erna har startat arbetet med en nordisk CoBA. Baltikum

bildar tills vidare en egen CoBA, men följer det nordiska arbetet och det är inte omöjligt att denna ansluts till den nordiska CoBA:n senare.

Forward Capacity Allocation (FCA-koden) – Johan Leymann (Ei)

Johan Leymann nämnde kort vilket skede FCA-koden är i. Leymann välkomnade kommentarer på den rapport som NordReg beställt om framåtblickande gränsöverskridande handel med el som nu är ute på konsultation av Ei. Ett seminarie kommer att hållas senare i vår. En länk till rapporten och konsultationen biläggs utskicket av presentationerna.

6 Marknadskoppling

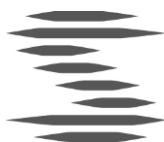
Multi Regional Coupling Day ahead (MRC)

Ulla Sandborgh presenterade status och prognoser för projekten för marknadskoppling av day ahead-marknaderna i Europa, se bilaga 1. Price Coupling of Regions (PCR) är en börsinitierad priskoppling av dagen före-handeln.

Sandborgh nämnde också att EPEX Spot fått besked av Ei att de får bedriva dagen före- och intradaghandel i Sverige. Svenska kraftnät har påbörjat arbetet med att utveckla ett förslag till kapacitetstilldelningsmetod.

Intra day market coupling (XBID)

Lennart Rosengren informerade om det nordvästeuropeiska projektet för marknadskoppling av intra dag-marknaderna, se bilaga 1. Det startade som en förtida implementering av CACM-koden, och inkluderar till skillnad från day ahead-kopplingen utveckling av ett gemensamt IT-system som ska användas av de berörda aktörerna.

7 LARM – Svenska kraftnäts nya IT-system för balanstjänsten

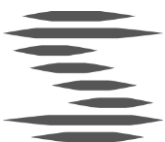
Mattias Ehn informerade om att Svenska kraftnät kommer att byta IT-system för balanstjänst, se bilaga 1. Det nya systemet kommer att bygga på det system som Statnett har idag, och ett samarbetsavtal har tecknats med Statnett för fortsatt gemensam utveckling. Förbättringar för marknadsaktörerna som kommer med det nya systemet är bland annat elektroniska avrop på reglerkraftmarknaden, weblösningar mm. Ehn framförde att Svenska kraftnät önskar inrätta en referensgrupp för att kunna ha en dialog med marknadsaktörerna under utvecklingsperioden i frågor som berör balansansvariga. Referensgruppen kommer att bestå av representanter för balansansvariga företag, och inbjudan kommer att gå ut via Elmarknadsrådet samt till balansansvariga direkt. Referensgruppen kommer att aktiveras ganska omgående då arbetet går snabbt framåt.

8 Stamnätstariff – översyn av förlustpris

Rebecca Nilsson informerade om att Svenska kraftnät nyligen inlett en översyn av förlustkraftpriset i stamnätstariffen, se bilaga 1. Frågan gäller huruvida förlusterna fortsatt ska prissäkras av Svenska kraftnät och att energiavgiften därmed ska fortsätta vara en fast avgift, eller om den ska lämnas rörlig och variera med spotpris. En referensgrupp har bildats för att Svenska kraftnät ska kunna fånga upp aktörernas syn på detta, och ett första möte har redan hållits. Nilsson framförde att Svenska kraftnät siktar på att kunna remittera ett förslag i april, och att beslut ska kunna fattas i september.

9 Reservering av kapacitet för reserver

Thomas Tagesson informerade om att Svenska kraftnät fastställt en ståndpunkt om att reservering av överföringskapacitet för handel med systemtjänster får göras, i de fall det beräknas leda till större elmarknadsnytta, se bilaga 1. De risker man kan se med

metoden beräknas kunna minimeras med ett tydligt regelverk för när kapacitet får reserveras.

Jan-Ola Silver frågade vilken metod som används för utbytet av FCR med Norge, om det görs utan reservering? Tagesson hade inte svaret på frågan, men lovade att återkomma om det. (I efterhand kan informeras om att utbyte av FCR med Norge, det vill säga avvikelse från grundfördelning, sker efter Elspothandel och i den mån överföringskapacitet finns tillgänglig.)

10 Nätutvecklingsplan 2016-2025

Marcus Karlsson informerade om Svenska kraftnäts nätutvecklingsplan 2016-2025, se bilaga 1. Karlsson nämnde viktiga planeringsförutsättningar som förändrats sedan perspektivplanen publicerades, bland annat tidigareläggning av kärnkraftsstängning, förändrad utveckling av vindkraftsutbyggnaden mm. Karlsson visade hur de planerade investeringarna fördelas över elområden, typ av investering etc.

11 Användning av kapacitetsavgifter

Niklas Kallin informerade om kapacitetsavgifternas (flaskhalsintäkter) nivå och användning under 2014 och 2015, se bilaga 1. Av intäkter under 2015 på ca 2 000 mnkr har ca 1 500 mnkr använts till investeringar under året. Totalt är ca 1 700 mnkr fonderat vid utgången av 2015. Detta väntas till stor del kunna aktiveras under 2016 för Sydvästlänken och NordBalt. Rickard Nilsson frågade om kapacitetsintäkterna även kan användas till att sänka nättariffen? Kallin svarade att om de inte kan användas effektivt till mothandel eller investeringar som upprätthåller eller ökar överföringskapaciteten i nätet så kan de användas till att sänka nättariffen efter godkännande av tillsynsmyndigheten.

12 Energiunionen – Svenska kraftnäts medverkan

Christina Simón informerade om att Kommissionen arbetar med ett kompletterande regelverk, den s.k. energiunionen, se bilaga 1. Energiunionen har 5 dimensioner och syftar till att stärka konsumenternas roll, det regionala samarbetet och försörjningstryggheten. Konsultationer kommer att göras i olika steg under utvecklingen av förslagen. Ett lagförslag på elmarknadsområdet väntas i december 2016. Svenska kraftnät deltar i arbetet genom departementets olika s.k. dossierteam. Torbjörn Forsberg frågade om elberedskapslagen kan komma att påverkas. Simón svarade att det är svårt att säga i nuläget, men frågan om försörjningstrygghet/leverenssäkerhet/kraftsystemets leverensförmåga är viktiga frågor för Svenska kraftnät och Sverige.

13 Tjänstehubb – status

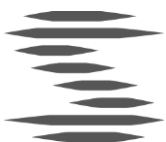
Erik Forsén informerade om Svenska kraftnäts uppdrag att utveckla och driva en tjänstehubb, se bilaga 1. Just nu pågår en förstudie som ska utmynna i en delrapport till regeringen i juni 2016. Svenska kraftnät har initierat en arbetsgrupp med branschdeltagare som är involverade i arbetet med processbeskrivningar. Parallellt med denna förstudie utreder Energimarknadsinspektionen behovet av författningsändringar.

14 Övriga frågor

Inga övriga frågor.

15 Kommande möten

Följande mötesdatum gäller för 2016:

- Tisdag 17 maj kl 10.00-15.00 i Sundbyberg
- Tisdag 20 september kl 10.00-15.00 i Sundbyberg
- Tisdag 22 november kl 10.00-15.00 i Sundbyberg

Bilagor:

Bilaga 1 – Information från Svenska kraftnät (punkt 3-13)

